

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/38/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124307803
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124307803.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v právnej veci žalobcu 1/ Bc. S.Š. M., narodený XX. A. XXXX, D. č. XXX a žalobcu 2/ Y. O., narodená XX. T. XXXX, T. M. XXXX/X, M., obaja právne zastúpení JUDr. Ondrej Keller, advokát, Námestie Slobody 2, Humenné, proti žalovanému Dostupné bývanie 07 s. r. o., Trnavská cesta 112 A, Bratislava, IČO: 51 892 600, o zaplatenie 15 000,- eur s príslušenstvom, vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 74Cb/108/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd upomínací listom zo dňa 6. augusta 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie, nakoľko žalobcovia v zákonom stanovenej lehote navrhli pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3 a § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej aj „zákon o UK“).

2. Mestský súd Bratislava III listom zo dňa 4. októbra 2024 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu sporu. V dôvodoch nesúhlasu uviedol, že žalobou si žalobcovia uplatňujú peňažný nárok na zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom titulom nevyplatenia menovitej hodnoty dlhopisov. Z podanej žaloby ani z jej príloh nevyplýva, že by žalobcovia konali pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej činnosti, naopak zo zmluvy predloženej žalovaným na čl. 63 spisu vyplýva, že zmluva je uzavretá v zmysle zákona č. 266/2015 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku. Predkladajúci súd má teda za to, že vo veci ide o občianskoprávny spor a príslušným súdom na jeho prejednanie je s poukazom na § 12 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a na § 18n ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky Mestský súd Bratislava IV.

3. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.
4. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.
5. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.
6. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.
7. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednávania sporu.
8. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.
9. Podľa § 22 písm. a/ CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.
10. Podľa § 23 písm. a) CSP, na konanie v sporoch týkajúcich sa zmeniek, šekov alebo Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.
11. Podľa § 261 ods. 6 písm. c) zákona č. 513/1990 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy z burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 642) a ďalej z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov.
12. Podľa § 2 ods. 2 písm. d) zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch), (ďalej len „zákon o cenných papieroch“), do sústavy cenných papierov patria aj dlhopisy.
13. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch (ďalej len „zákon o dlhopisoch“), dlhopis je cenný papier, s ktorým je spojené právo majiteľa požadovať splácanie dlžnej sumy v menovitej hodnote a vyplácanie výnosov z nej k určitému dátumu a povinnosť osoby oprávnenej vydávať dlhopisy (ďalej len „emitent“) tieto záväzky splniť.
14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III, vzhľadom na predloženie spisu Mestským súdom Bratislava III a jeho nesúhlasu s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle ust. § 43 ods. 2 CSP tento spor o kauzálnu príslušnosť prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu v Bratislave III nie je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava III.
15. Z obsahu spisu vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobcovia domáhali zaplataenia žalovanej sumy titulom nevyplatenia menovitej hodnoty dlhopisov žalovaným. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 6. júna 2024 platobný rozkaz sp. zn. 1Up/1078/2024, ktorý bol žalovanému doručený dňa 12. júna 2024. Podaním doručeným súdu dňa 27. júna 2024 žalovaný podal proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu odpor. Keďže žalobcovia navrhli pokračovanie v konaní, a to na súde príslušnom na prejednanie veci v zmysle ustanovení CSP, Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec na prejednanie Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na konanie vo veci. Mestský súd Bratislava III predložil listom zo dňa 4. októbra 2024 spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie tohto sporu

o kauzálnu príslušnosť.

16. Najvyšší súd uvádza, že predmetom sporu je nárok, ktorého právny základ spočíva v zmluve o obstaraní kúpy cenných papierov - dlhopisov a o kúpe týchto cenných papierov emitenta - žalovaného (dlhopisy sú v zmysle § 2 ods. 2 písm. d) zákona o cenných papieroch a v zmysle § 1 ods. 1 zákona o dlhopisoch, cennými papiermi). Najvyšší súd poukazuje, že z ustanovenia § 261 ods. 6 písm. c) ObZ vyplýva, že Obchodným zákonníkom sa bez ohľadu na povahu účastníkov konania spravujú záväzkové vzťahy z burzových obchodov a ich sprostredkovania a z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov. Obdobný názor najvyšší súd vyjadril aj v rozhodnutiach sp. zn. 4Ndc/7/2024 zo dňa 27. marca 2024, sp. zn. 4Ndob/3/2022 zo dňa 28. februára 2022, sp. zn. 8Ndc/2/2024 zo dňa 24. januára 2024. Záväzkové vzťahy kogentne upravené v Obchodnom zákonníku ako absolútne obchody (medzi ktoré patria aj vzťahy podľa § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka) sú označené takto preto, že zákonodarca vychádzal z ich obchodného charakteru, ktorý neovplyvňuje ani povaha účastníkov tohto vzťahu. Je u nich totiž rozhodujúci objekt záväzkového vzťahu a nie subjekt. Na druhej strane však, ak je jedným zo subjektov takéhoto vzťahu spotrebiteľ, pridáva tomuto vzťahu charakter spotrebiteľský, preto sa niekedy označuje takýto vzťah aj ako zmiešaný spotrebiteľský obchodný záväzkový vzťah alebo tzv. spotrebiteľský obchod. Aj vtedy si však zachováva tento vzťah obchodný charakter s tým, že sa naň budú v zmysle platnej právnej úpravy aplikovať aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách z Občianskeho zákonníka (viď aj komentár ASPI k § 261 Obchodného zákonníka, ako aj prof. JUDr. Mária Patakyová a kol., Obchodný zákonník, Komentár, 5. vydanie, Bratislava: C. H. Beck, 2016, s.1069 a nasl.). Predmetný spor teda spĺňa definíciu obchodného sporu, na prejednanie ktorého je v § 22 písm. a) CSP upravená pre obvod Krajského súdu v Bratislave príslušnosť Mestského súdu Bratislava III.

17. Zároveň v ustanovení § 23 písm. a) CSP zákonodarca upravil kauzálnu príslušnosť Mestského súdu Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave, pre spory obchodnoprávnej povahy týkajúce sa nárokov uplatňovaných zo zmeniek, šekov ako aj iných cenných papierov. Keďže žalovaný má sídlo v obvode Krajského súdu v Bratislave, ako aj s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z. zákon o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, je kauzálna príslušnosť súdom na prejednanie tohto sporu Mestský súd Bratislava III.

18. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené uzatvára, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia. Na konanie v tomto obchodnoprávnom spore je kauzálna príslušnosť Mestský súd Bratislava III [§ 23 písm. a) CSP v spojení s § 12 ods. 2 a § 15 ods. 1 CSP].

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.